

PËRMBLEDHJE E DËGJESËS PUBLIKE

Komisioni i Posaçëm Parlamentar për Reformën Administrative-Territoriale

Qarku Fier | 12 Maj 2026

1. Konteksti dhe kuadri i dëgjësës

Dëgjesa publike e Fierit u zhvillua më 12 maj 2026, si pjesë e konsultimeve parlamentare për qeverisjen vendore. Diskutimi u përqendrua te territori, modeli i qeverisjes, funksionet, kompetencat, shërbimet dhe financat vendore, me fokus praktik te përvoja e qytetarëve, të zgjedhurve vendorë, shoqërisë civile, përfaqësuesve të administratës vendore dhe aktorëve ekonomikë në bashkitë e qarkut.

2. Qeverisja vendore dhe përfaqësimi

Gjetje kryesore

- Afërsia e shërbimit me qytetarin mbetet një nga kriteret kryesore për vlerësimin e funksionimit të bashkive dhe njësive administrative.
- Në qarkun e Fierit u evidentuan vlerësime të ndryshme mbi efektet e reformës së vitit 2015: disa ndërhyrje theksuan rritjen e kapaciteteve, investimeve dhe standardizimit, ndërsa të tjera ngritën shqetësime për largimin e vendimmarrjes nga komunitetet rurale dhe ish-njësitë vendore.
- Njësitë administrative shihen si hallkë e rëndësishme kontakti me qytetarin, por roli i tyre funksional, përfaqësues dhe vendimmarrës kërkon qartësim dhe forcim.
- Përfaqësimi në këshillat bashkiakë dhe marrëdhënia e këshilltarëve me qytetarët u ngritën si çështje kyçe për demokracinë vendore dhe llogaridhënien e përditshme.

Gjetje dytësore

- Identiteti lokal, historia, tradita krahinore, bujqësia, industria, bregdeti dhe burimet natyrore ndikojnë drejtpërdrejt në mënyrën si perceptohet organizimi territorial në qarkun e Fierit.
- U evidentuan kërkesa dhe argumente për trajtim më të posaçëm të zonave me identitet të spikatur lokal, përfshirë Cakranin, Malakastrën, Patosin, Roskovecin, Myzeqenë dhe njësitë me profil të fortë bujqësor apo historik.
- Qarku i Fierit ka profil të shumëfishtë zhvillimi, me peshë bujqësore, industriale, energjetike, historike, bregdetare dhe turistike; kjo kërkon model qeverisjeje që kombinon ekonomi shkalle me afërsi ndaj komuniteteve.
- Bashkëpunimi ndërbashkiak dhe roli rajonal u përmendën si instrumente të mundshme për çështje që tejkalojnë kufijtë e një bashkie, sidomos në zhvillim ekonomik, bujqësi, infrastrukturë, mjedis, turizëm dhe menaxhim të burimeve natyrore.

3. Mbështetja ligjore dhe burimet

Gjetje kryesore

- Kuadri ligjor dhe ndarja e funksioneve vendore kërkojnë qartësim më të madh, në mënyrë që përgjegjësitë e bashkive të shoqërohen me kompetenca reale, mjete dhe burime të mjaftueshme.
- U theksua nevoja që riorganizimi territorial të mos udhëhiqet vetëm nga numri i bashkive, por nga kritere funksionale, demografike, gjeografike, ekonomike, sociale dhe historike.
- Kapacitetet njerëzore, teknike dhe administrative mbeten kusht për ushtrimin efektiv të funksioneve, veçanërisht në bashki me profil bujqësor, industrial ose me territor të gjerë rural.
- Forcimi i rolit të administratorëve të njësive administrative dhe i mekanizmave të konsultimit lokal shihet si mënyrë për të lidhur më mirë bashkinë me komunitetin.

Gjetje dytësore

- U ngrit nevoja për instrumente më të qarta drejtimi, standarde shërbimi dhe mekanizma monitorimi për zbatimin e përgjegjësiave vendore.
- Shërbimet sociale dhe grupet vulnerabël, përfshirë personat me aftësi të kufizuara, të moshuarit, gratë në nevojë dhe të rinjtë, kërkojnë mbështetje më të qartë institucionale në nivel vendor.
- Proceset administrative që prekin qytetarin, përfshirë legalizimet, përgjigjet ndaj ankesave, transparencën procedurale dhe marrëdhënien me administratën, u evidentuan si fusha ku nevojitet më shumë përgjegjshmëri.
- Decentralizimi efektiv kërkon që funksionet e transferuara ose të deleguara të shoqërohen me financim, staf, mjete pune dhe llogaridhënie të matshme.

4. Funksionet, kompetencat dhe shërbimet

Gjetje kryesore

- Shërbimet bazë kanë njohur përmirësime në disa zona të qarkut, sidomos në infrastrukturë rrugore, pastrim kanalesh, menaxhim mbetjesh, emergjenca civile dhe furnizim me ujë, por cilësia dhe afërsia e tyre nuk perceptohen njësoj në të gjithë territorin.
- Bujqësia, vaditja, kullimi, rrugët rurale, kanalizimet, mbrojtja e tokës bujqësore dhe shërbimet ndaj fermerëve u evidentuan si fusha me rëndësi të drejtpërdrejtë për ekonominë familjare dhe zhvillimin vendor.
- Ujësullësi paraqet rezultat të përzier: u raportua përmirësim i furnizimit dhe treguesve të menaxhimit në nivel rajonal, por u ngritën edhe shqetësime për kanalizimet, mbulimin jo të plotë dhe investimet e papërfunduara në zona të caktuara.
- Shërbimet sociale dhe komunitare kërkojnë qasje më të strukturuar, sidomos për grupet vulnerabël dhe për nevojën e qendrave komunitare më afër qytetarëve.

Gjetje dytësore

- Në disa njësi u vlerësua se bashkitë më të mëdha kanë krijuar mundësi më të mira për investime dhe standardizim, ndërsa në zona të tjera u ngrit shqetësimi se shërbimet dhe investimet janë përqendruar më shumë në qendrat urbane.
- Ekonomia bujqësore e qarkut, përfshirë ullishtat, serat, luleshtrydhet, tokat e Myzeqesë dhe sistemet e kullimit e vaditjes, kërkon planifikim vendor më të lidhur me nevojat reale të prodhimit.
- Mbrojtja e tokës bujqësore nga ndërtimet, projektet industriale dhe përdorimet jo të përshtatshme u ngrit si çështje me ndikim afatgjatë në zhvillimin e qarkut.

- Trashëgimia historike, parqet arkeologjike, bregdeti ende i pazhvilluar dhe zona natyrore si Divjaka dhe Vjosa kërkojnë qasje të integruar mes zhvillimit ekonomik, turizmit dhe mbrojtjes së mjedisit.
- Përmirësimi i shërbimeve nuk lidhet vetëm me hartën territoriale, por edhe me cilësinë e administrimit, menaxhimin e burimeve, transparencën dhe aftësinë e bashkive për të planifikuar në mënyrë afatgjatë.

5. Parimet e financimit të njësive të qeverisjes vendore

Gjetje kryesore

- Financimi vendor u trajtua si kusht themelor për autonominë reale të bashkive dhe për ofrimin e shërbimeve cilësore në të gjithë territorin.
- U evidentua nevoja që taksat, tarifat dhe kontributet e qytetarëve të lidhen më qartë me shërbimet, investimet dhe përfitimet konkrete që kthehen në komunitet.
- Formula e financimit duhet të reflektojë më mirë specifikat e qarkut, përfshirë sipërfaqen bujqësore, nevojat për vaditje e kullim, territorin rural, peshën industriale, mbrojtjen mjedisore, flukset turistike dhe kostot e shërbimit në zona periferike.
- Disa bashki u paraqitën si shembuj të menaxhimit të mirë financiar dhe uljes së detyrimeve, ndërsa u ngritën edhe shqetësime për rritje të barrës fiskale dhe mospërputhje midis pagesave dhe cilësisë së shërbimit.

Gjetje dytësore

- Bashkitë me profil bujqësor kanë nevojë për financim të qëndrueshëm për infrastrukturë prodhuese, rrugë rurale, kullim, vaditje dhe mirëmbajtje kanalesh.
- Të ardhurat nga pasuritë natyrore, aktivitetet industriale, turizmi, bregdeti dhe trashëgimia historike duhet të reflektohen më qartë në kapacitetin financiar dhe zhvillimin e territorit ku krijohen.
- Për bashkitë më të vogla ose me identitet të posaçëm lokal, qëndrueshmëria financiare mbetet kriter kyç për të vlerësuar funksionalitetin e tyre.
- Autonomia financiare kërkon më shumë fleksibilitet në përdorimin e fondeve, parashikueshmëri të transfertave dhe mekanizma që lidhin prioritetet buxhetore me nevojat e komunitetit.

6. Transparenca dhe llogaridhënia

Gjetje kryesore

- Qytetarët kërkojnë një adresë më të qartë përgjegjësie për çdo shërbim: kush vendos, kush financon, kush zbaton dhe kush përgjigjet kur shërbimi mungon ose është i pamjaftueshëm.
- Llogaridhënia dobësohet kur qytetari nuk ka akses të drejtpërdrejtë në administratë, kur ankesat nuk marrin përgjigje të qartë dhe kur këshilltarët bashkiakë nuk perceptohen si ndërmjetës aktivë të interesit komunitar.

- Transparenca financiare duhet të lidhë më qartë të ardhurat vendore, tarifaf, grantet, investimet dhe shërbimet konkrete në çdo zonë të bashkisë.
- Pjesëmarrja e shoqërisë civile, grupeve vulnerabël, fermerëve, biznesit dhe komuniteteve lokale duhet të forcohet në vendimmarrjen për prioritetet territoriale dhe buxhetore.

Gjetje dytësore

- Këshillat bashkiakë dhe administratorët e njësive administrative janë hallka kyçe për të matur përfaqësimin real, por roli i tyre kërkon mekanizma më të qartë komunikimi dhe raportimi me qytetarët.
- Digitalizimi i informacionit, publikimi i vendimeve, përgjigjet ndaj kërkesave dhe transparenca e ankesave u përmendën si mjete për të rritur besimin tek administrata vendore.
- Për investimet në qytet, fshatra dhe njësi administrative, qytetarët kërkojnë më shumë informacion mbi kriteret e përzgjedhjes, burimet e financimit dhe rezultatet e pritshme.
- Një reformë e qëndrueshme kërkon që gjetjet e dëgjesave të reflektohen në mënyrë të dukshme në analizën dhe vendimmarrjen përfundimtare.

Shënim metodologjik

Ky dokument është hartuar mbi bazën e transskriptit të plotë të dëgjesës publike dhe përfaqëson të gjitha zërat e shprehura, duke ruajtur balancimin ndërmjet qasjeve divergjente. Ai nuk shpreh qëndrimin zyrtar të Komisionit, por dokumenton diversitetin e opinioneve të shprehura gjatë sesionit. Dëgjesa u moderua nga Valbona Karakaci, Këshilltare Strategjike pranë projektit Bashkitë Forta, dhe u regjistrua në tërësi. Transkripti i plotë dhe ky raport do të bëhen publike në faqen e reformës.